

Usmernenie

k činnostiam inkluzívnych tímov v letných mesiacoch

pre materské školy a zamestnancov

Národného projektu

„Podpora predprimárneho vzdelávania detí z marginalizovaných rómskych komunít II.“

NP PRIM II. - Projekt Inklúzie v Materských školách

1. Na čo slúži toto Usmernenie?

Toto Usmernenie slúži pre lepšiu orientáciu riaditeľiek materských škôl (resp. koordinátoriek inkluzívneho vzdelávania) ako aj zamestnancov NP PRIM (pedagogickí asistenti, školskí špeciálni pedagógovia a odborní zamestnanci, rodičovskí asistenti) k vykonávaniu činností v súlade s pracovnou náplňou definovanou v Sprievodcovi pre oprávnených užívateľov NP PRIM počas letných mesiacov (letný režim a čerpanie dovolenky zamestnancov).

2. Ako budú refundované mzdy zamestnancov NP PRIM počas letných prázdnin?

Zamestnanci materskej školy počas letných mesiacov **pokračujú v bežnom režime fungovania materskej školy**, vrátane letného režimu, v súlade s pracovnou zmluvou so zamestnávateľom a pracovnou náplňou stanovenou v pracovnej zmluve. Výnimočnou je situácia, kedy je materská škola počas letného režimu minimálne tri týždne uzatvorená a teda nie je možné vykonávať priamu činnosť s deťmi. Napriek tomu, že materské školy majú letný režim a zamestnanci materskej školy čerpajú dovolenky, práca v prospech detí zapojených do aktivít NP PRIM pokračuje v rovnakom, resp. upravenom režime.

Aj počas letných prázdnin rodičovskí asistenti, pedagogickí a odborní zamestnanci zapojení do NP PRIM pokračujú vo svojich činnostiach a to v zmysle Zákona o pedagogických a odborných zamestnancoch (Zákon č. 138/2019 Z. z.) a v súlade s náplňou práce definovanou v Sprievodcovi pre oprávnených užívateľov NP PRIM (dostupný tu: [Sprievodca pre oprávnených užívateľov](#)). Počas letných prázdnin teda oprávnenému užívateľovi – obci, resp. zamestnávateľovi vzniká rovnako nárok na úhradu mzdových nákladov za zamestnancov **rodičovský asistent, pedagogický asistent, školský špeciálny pedagóg a odborný zamestnanec**, tak ako je to počas školského roka, vrátane čerpania dovoleniek. Upozorňujeme však, že zamestnancom NP PRIM je možné refundovať len takú mzdu, ktorá nepredstavuje náhradu mzdy pre prekážku zo strany zamestnávateľa a úhradu zníženého úväzku z dôvodu nezabezpečenia práce zo strany zamestnávateľa.

Výnimku tvorí zamestnanec vykonávajúci práce mimo pracovného pomeru - **koordinátor inkluzívneho vzdelávania** (spravidla riaditeľka materskej školy). V tomto prípade je možné vykazovať a hrdiť činnosti v maximálnom rozsahu 10 hodín mesačne, v trvaní mesiaca júl a rovnako aj mesiaca august (toto je zmena oproti poslednému roku, kedy bolo možné len celkovo max. 10 hodín za celé leto).

3. Odporúčané činnosti pre členov inkluzívneho tímu (ďalej aj IKV tímu) počas letných mesiacov (v čase letného režimu v MŠ)

Pedagogický asistent (PA) sa podieľa na uskutočňovaní výchovného programu pre deti z MRK a spolupracuje s ostatnými členmi inkluzívneho tímu, najmä:

- spolupodieľa sa na realizácii a vyhodnocovaní činností materskej školy smerom k podpore inkluzívneho vzdelávacieho prostredia, najmä na **implementácii desegregačného akčného plánu zmeny**,
- pripravuje didaktické pomôcky, pracovné listy a i., podľa potreby distribuuje do/z rodí detí z MRK, **zabezpečuje prípravu pre prípad protipandemických opatrení v škole** a dištančného vzdelávania v materskej škole (vrátane overovania situácie v rodinách detí),
- priamo vedie alebo napomáha pri **tvorivých aktivitách** smerujúcich na podporu spolupráce s rodinou (tvorivé činnosti, exkurzie, výlety, spoločenské podujatia, športové podujatia a pod.), zahŕňajúcich prezenčné a dištančné formy vzdelávania,
- preukázateľne komunikuje a **spolupracuje s rodičmi** alebo inými fyzickými osobami než rodičmi, ktorí majú dieťa zverené do starostlivosti (zákonní zástupcovia), pedagogickými zamestnancami a s ostatnými odbornými zamestnancami o procese výchovy a vzdelávania,
- osobne **podporuje spoluprácu MŠ s rodinami detí** z MRK ale aj s rodinami, ktoré majú deti vo veku 3 – 6 rokov, ale ešte nenavštevujú MŠ,
- spolupracuje s **rodičovským asistentom** v miestnej komunite,
- oboznamuje sa so zdravotným stavom detí a s ich **rodinným prostredím**, poskytuje poradenstvo pred nástupom do materskej školy, najmä deťom, ktoré do materskej školy nastupujú po zápise,
- preukázateľne **spolupracuje s terénnymi sociálnymi pracovníkmi**, terénnymi pracovníkmi, komunitnými pracovníkmi v obci, MVO pri dosahovaní cieľov NP PRIM, a i.

Pedagogický asistent teda vykonáva činnosti, ktoré sa uskutočňujú v spolupráci s inkluzívnym tímom materskej školy, ale aj činnosti mimo materskej školy a to v rodinnom prostredí dieťaťa, spolupracuje s rodinami detí. Uplatňuje prezenčné, ale aj dištančné formy vzdelávacích aktivít, v závislosti od možností a situácie v danej lokalite. Podstatnou činnosťou je spolupráca s pomáhajúcimi profesiami v miestnej lokalite pri rozvíjaní inkluzívneho vzdelávacieho prostredia.

Odborný zamestnanec (OZ), podľa zamerania, vrátane pedagogického zamestnanca **školský špeciálny pedagóg**, poskytuje súbor odborných činností (špecializovanej starostlivosti alebo poradenstva a prevencie dieťaťa alebo skupine detí) a ostatné činnosti s tým súvisiace, najmä:

- spolupodieľa sa na realizácii a vyhodnocovaní činností materskej školy smerom k podpore inkluzívneho vzdelávacieho prostredia, najmä na **implementácii desegregačného akčného plánu zmeny**,
- vykonáva špecializované činnosti a ďalšie **tvorivé aktivity súvisiace s odbornou činnosťou**, zahŕňajúcich prezenčné a dištančné formy vzdelávania,
- v rámci inkluzívneho tímu **spolupracuje s pedagogickým a rodičovským asistentom** v miestnej lokalite,
- uskutočňuje **odbornú starostlivosť a poradenstvo rodičom**, resp. zákonným zástupcom detí s ťažkosťami s adaptáciou na nové prostredie MŠ, v správaní, zdravotne znevýhodneným deťom a deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia, a to **aj v rodinnom prostredí**,

- **pokračuje v depistážno-stimulačnom programe**, ak je to možné, vrátane v rodinnom prostredí (aj dištančnou formou),
- oboznamuje sa s rodinnou anamnézou detí, podľa potreby poskytuje **odbornú starostlivosť deťom**, z MRK, pred nástupom do materskej školy, najmä deťom, ktoré do materskej školy nastupujú po zápise,
- **kompletizuje dokumentáciu** detí stimulovaných počas školského roka, kompletizuje a archivuje portfólio deťom, kompletizuje výstupné depistážne činnosti,
- aktívne **spolupracuje s odbornými zamestnancami CPPPaP**,
- systematicky sa vzdeláva a sleduje nové prístupy a trendy v odborných oblastiach súvisiacich s náplňou, poslaním a koncepciou MŠ,
- preukázateľne sa spolupodieľa na aktivitách, ktoré prispievajú k vytváraniu pozitívnej klímy a inkluzívneho prostredia v MŠ, vrátane práce s rodinou, spolupráce s pomáhajúcimi profesiami v miestnej lokalite, a i.

Odborný zamestnanec, vrátane školského špeciálneho pedagóga, teda vykonáva činnosti v spolupráci s inkluzívnym tímom materskej školy, ale zároveň činnosti, ktoré sa uskutočňujú aj mimo materskej školy, a to aj v rodinnom prostredí dieťaťa. Uplatňuje prezenčné, ale aj dištančné formy vzdelávania, v závislosti od možností a situácie v danej lokalite. Zároveň odborný zamestnanec komunikuje s rodinami detí a s poradenskými zariadeniami, či pomáhajúcimi profesiami v miestnej lokalite pri rozvíjaní inkluzívneho vzdelávacieho prostredia a príprave detí na vstup do materskej školy.

Rodičovský asistent (RA) pripravuje rodiny a ich deti z MRK na vstup a úspešné zvládnutie predprimárneho vzdelávania a pomáha deťom a ich rodinám z MRK v prekonávaní rôznorodých bariér, ktorým čelia, v súvislosti s nástupom do materskej školy, najmä:

- spolupodieľa sa na realizácii a vyhodnocovaní činností materskej školy smerom k podpore inkluzívneho vzdelávacieho prostredia, najmä na **implementácii desegregačného akčného plánu zmeny**,
- posilňuje **spoluprácu medzi rodinou a školou** návštevami a výchovnými a osvetovými aktivitami priamo v rodinách,
- vedie individuálne a/alebo skupinové činnosti neformálneho vzdelávania – práce s rodinou, podľa **ročného plánu práce s rodinou** (dostupný tu: Ročný plán práce s rodinou),
- **sleduje a vyhodnocuje pokrok**, ktorý dosiahli rodičia so svojimi deťmi a poskytuje im spätnú väzbu,
- motivuje rodičov k vyššej účasti detí z MRK v materskej škole (zápisy, príprava na školský rok, riešenie výchovných a vzdelávacích problémov, poskytovanie informácií, pomoc pri vyplňaní tlačív a i.)
- **asistuje** pedagogickému asistentovi a odbornému zamestnancovi pri príprave didaktických pomôcok, prekladoch do jazyka priateľského k deťom a k rodičom, z/do rómskeho jazyka,
- asistuje pri zabezpečovaní prípravy pre prípad **protipandemických opatrení v škole** a dištančného vzdelávania v materskej škole (vrátane overovania situácie v rodinách detí),
- podieľa sa na plánovaní a realizácii aktivít MŠ na **predchádzanie segregácii a neoprávnenému oddeľovaniu detí z MRK** v triede a/alebo škole,
- **zúčastňuje sa na vzdelávacích podujatiach** určených pre rodičovských asistentov organizovaných MŠ, ÚV SR/ÚSVRK v rámci NP PRIM alebo inými inštitúciami, vrátane MVO, zahŕňajúcich prezenčné a dištančné formy vzdelávania, spolupracuje s lektormi NP PRIM
- preukázateľne **spolupracuje s terénnymi sociálnymi pracovníkmi, terénnymi pracovníkmi, komunitnými pracovníkmi** v obci, MVO pri dosahovaní cieľov NP PRIM, a i.

Rodičovský asistent teda vykonáva činnosti v spolupráci s inkluzívnym tímom materskej školy, ale zároveň

Národný projekt „Podpora predprimárneho vzdelávania detí z marginalizovaných rómskych komunit II. – NP PRIM II.“

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje
www.esf.gov.sk

činnosti, ktoré sa uskutočňujú aj mimo materskej školy, a to aj v rodinnom prostredí dieťaťa. Uplatňuje prezenčné, ale aj dištančné formy vzdelávania, v závislosti od možností a situácie v danej lokalite.

Koordinátor inkluzívneho vzdelávania (KIV) koordinuje implementáciu modelu inkluzívneho vzdelávania v MŠ, čo znamená, že

- zodpovedá za rozdelenie úloh inkluzívneho tímu počas letných mesiacov
- vytvára celkový plán úloh pre jednotlivých zamestnancov na celé letné obdobie (berúc od úvahy čas dovolení jednotlivých zamestnancov)
- podporuje súdržnosť tímu a spoluprácu jednotlivých zamestnancov nielen IKV tímu ale celej materskej školy, najmä:

- zodpovedá a spolupodieľa sa na realizácii a vyhodnocovaní činností materskej školy smerom k podpore inkluzívneho vzdelávacieho prostredia, najmä na **implementácii desegregačného akčného plánu zmeny**,
- zodpovedá za **aktualizáciu** desegregačného akčného plánu zmeny k novému školskému roku, vrátane **využitia paušálnej sumy na pokrytie výdavkov aktivít** zahrnutých v desegregačnom akčnom pláne zmeny,
- poskytuje spätnú väzbu k plneniu úloh jednotlivých zamestnancov, spolupracuje s lektormi NP PRIM
- usmerňuje zamestnancov, najmä rodičovských asistentov ktorí sú v inej ako pedagogickej alebo odbornej pozícii zamestnanca napr. k čerpaniu dovolenky, vypracovaniu režimu a plánu úloh, vedeniu záznamov, napr. denníkov, spôsobu preukázania plnenia aktivít vo vzťahu k nadriadenému a pod.
- pravidelne vykonáva činnosti súvisiace s informovanosťou rodičov a vytvára príležitosti zapojenia rodičov detí z MRK do spolupráce s MŠ,
- koordinuje činnosti pedagogických, rodičovských asistentov a odborných zamestnancov v škole tak, aby škola bola pripravená zabezpečovať vzdelávanie podľa potrieb, možností a situácie v rodinách z MRK, aj pre prípad pandemickej situácie a dištančného vzdelávania (príprava na jesenné mesiace),
- pomáha pri zabezpečovaní **podkladov ku Karte účastníka** pre NP PRIM (pokračujúce deti z MRK a nové deti z MRK) v školskom roku 2021/2022,
- navrhuje a zabezpečuje aktivity podporujúce súdržnosť tímu, ako sú napr. teambuildingy, facilitované stretnutia, aktivity podporujúce spoluprácu¹ v tíme a i.

Každý zamestnanec NP PRIM v materskej škole úzko spolupracuje s príslušným regionálnym koordinátorom/regionálnou koordinátorkou (RK), ktorý/á činnosti inkluzívneho tímu monitoruje na min. mesačnej báze a poskytuje metodické usmernenie, vrátane poradenstva. Zoznam kontaktov RK je k dispozícii na webovom sídle [Prijímateľa](#).

Zároveň platí, že RK vykonávajú počas letných mesiacov monitoring a kontrolu kvality výkonu činností inkluzívneho tímu osobne návštevou v danej lokalite a/alebo v prípade letnej uzávery MŠ a čerpania dovolení všetkých zamestnancov materskej školy telefonicky, emailom a pod., o čom vedú záznam.

Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity
Bratislava, 01.07.2022

¹ Pod aktivitami podporujúcimi súdržnosť tímu, ako napr. teambuildingom máme na mysli **riadenú (facilitovanú, moderovanú) aktivitu smerujúcu ku konkrétnemu preukázateľnému výstupu**. Nemáme na mysli relaxačné a oddychové aktivity, ktoré sú pod týmto pojmom často nesprávne nahrádzané (ako napríklad wellness). Súčasťou aktivít podporujúcich súdržnosť tímu však samozrejme môžu byť aktivity podporujúce synergiu tímu, uvoľnenie napätia v tíme, zábavu v tíme, získavanie spoločných zážitkov a pod., ale v zmysluplnom rozsahu, podľa uváženia tímu, resp. KIV a podľa stanoveného cieľa samotnej aktivity.

Národný projekt „Podpora predprimárneho vzdelávania detí z marginalizovaných rómskych komunit II. – NP PRIM II.“

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje
www.esf.gov.sk